

TNC AKTUELLT

Årgång 17(1975):6

Tekniska Nomenklaturcentralen · Box 43 041 · 100 72 Stockholm · Tfn 08-84 04 90

ENHETLIG TERMINOLOGI FÖR TEKNISK SJUKVÅRDSUTRUSTNING

Spri, dvs. sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut, har nyligen tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att i nära samråd med TNC arbeta fram förslag till enhetlig terminologi för teknisk sjukvårdsutrustning (se TNC-Akt 1975:4). Arbetsgruppen, som vid behov kan utökas med experter, har följande medlemmar:

Direktör Einar Selander, TNC, ordf.
Docent Börje Hallén, Socialstyrelsen
Ingenjör Gunnar Ståhlberg, Svenska föreningen för medicinsk fysik och teknik
Sektionschef Nils Tjerneld, Spris U-avdelning
Byråchef Sten Troedsson, Spri, sekr.

Eftersom en stor del av den tekniska sjukvårdsutrustningen har internationellt ursprung och det planerade arbetet är ett förstlingsarbete inom området, kan det finnas skäl för att engelsk, fransk, tysk och kanske även rysk översättning ges för varje term. Sådana översättningstermer bör ha betydelse särskilt för sjukvårdens huvudmän.

Framställningstekniskt kommer materialet att anslutas till system TERMDOK. Som medlem av TNC kommer Spri att utnyttja denna möjlighet även för det snart avslutade projektet inom arbetsgruppen för sjukhusterminologi; andra delen av publikationen Vägvisning inom sjukhus väntas komma ut under första halvåret 1976.

Arbetsmarknadsdialog

Den 3 och 4 november anordnades för fjärde gången en arbetsmarknadsdialog på Stockholms universitet. De studerande har där möjlighet att träffa företrädare för företag, institutioner, myndigheter och verk och få information om anställningsförhållanden, praktikarbete m.m.

TNC deltog för tredje gången i rad och representerades av Einar Selander och Anna-Lena Bucher.

INNEHÅLL

ENHETLIG TERMINOLOGI FÖR TEKNISK SJUKVÅRDSUTRUSTNING.....	1
NOTISER.....	1
STUDIEBESÖK FÖR MEDLEMMAR.....	2
FÖRTECKNING ÖVER TNC'S PERSONAL... ..	2
NY ORDLISTA.....	3
SAMMANDRAG AV TNC-ARTIKLAR 1975..	4

SEPARAT:

FEMÅRSREGISTER ÖVER TNC-TERMER

De som besökte TNCs rum hade humanistisk, teknisk eller ekonomisk bakgrund, alla dock med språkligt intresse som gemensam nämnare.

Studiebesök från Bibliotekshögskolan i Borås

Ett tjugotal elever från Bibliotekshögskolan i Borås, samtliga studerande på linjen forsknings- och företagsbibliotek, besökte TNC den 12 november. TNCs inkodningsutrustning, bibliotek och kartotek visades.

TLS höstmöte 1975

TNCs verksamhet presenterades i ett kort anförande av Erik Sundström vid Tekniska Litteratursällskapets höstmöte i Stockholm den 10 och 11 november 1975. Presentationen avsåg att ge svar på frågor om TNCs utbud av tjänster till bibliotekarier och dokumentalister vid företag och institutioner.

Föreläsning på Kungl. Tekniska Högskolan

Einar Selander föreläste den 13 november på Kungl. Tekniska Högskolan i kurs i svenska för teknologer (frivilligt examensämne). Rubriken var: **Vilka termer skall vi använda och hur skall vi finna dem.**

STUDIEBESÖK FÖR MEDLEMMAR

TNC skickade i våras ut en skrivelse till alla medlemmar med inbjudan att sända en eller flera deltagare till studiebesök på TNC. Ett tjugotal medlemmar besvarade inbjudan och under hösten har sex studiebesök arrangerats för sammanlagt ett femtiotal personer från olika medlemsorganisationer och medlemsföretag.

Studiebesöken har haft i stort sett samma uppläggning. Först har en kort presentation av TNC och de anställda givits med beskrivning av pågående ordlisteprojekt och övriga arbetsuppgifter. Därefter har lokaler och utrustning visats. Besöken har avslutats med kaffe och diskussion.

För TNCs del känns den fördjupade kontakten med företrädare för olika medlemmar mycket värdefull. Vid diskussionerna har önskemål och synpunkter framförts som kan leda till förbättrade tjänster från TNCs sida och därmed till ökat utbyte. Frågor av särskilt intresse fördes samman på en frågeblankett som samtliga besökare fick ett exemplar av. En sammanställning av de på det sättet inkomna synpunkterna ger vid handen bl.a. följande:

- det finns en hel del önskemål om nya ordlisteprojekt, de flesta anknyter till de av medlemmarnas egna intresseområden som ännu inte behandlats i någon TNC-ordlista (mätteknik, fluid teknologi, kvalitetsteknik, livsmedelsteknik, bergbrytning, atomfysik, organisk kemisk nomenklatur). Från flera håll framfördes dock önskemål om en elteknisk ordlista
- alla är nöjda med det urval av främmande språk som nu finns i TNCs ordlistor, några önskar se ryska genomgående företrädd och ibland även spanska
- någon önskar se en förteckning över samtliga av TNC behandlade termer
- många menar att intensivare information bör ges i massmedier om de tjänster TNC erbjuder
- det nuvarande innehållet i och utformningen av TNC-Aktuellt är alla nöjda med.

TNC tog tillfället i akt att vid samtliga studiebesök informera om kontaktmannens roll som spridare av information om TNC till kollegor. Allt som utges av TNC går som bekant till kontaktmannen, i den mån sådan utsetts, och meningen är att denne skall föra informationen vidare.

FÖRTECKNING ÖVER TNCs PERSONAL

Ett av de önskemål som framfördes vid höstens studiebesök var att TNC skulle publicera en namnlista med uppgift om vem som gör vad på TNC. En sådan lista följer här. Det bör dock påpekas att särskild person inte skall efterfrågas då det gäller terminologiska problem. Den som svarar i telefon fördelar frågorna med hänsyn till ämne och läglighet.

Einar Selander

Verkställande direktör.

Anna-Lena Bucher

Handlägger projekten Textilproduktordlista, revisionen av TNC 44 Om teknikens språk samt till viss del Kommunalteknisk ordlista. Sammanställer och redigerar TNC-Aktuellt, svarar på allmänspråkliga frågor.

Kerstin Lorentz

Sköter TNCs bibliotek vad gäller bevakning, litteraturanskaffning, sammanställande av nyförvävslistor o.d. Svarar på frågor inom dokumentationsområdet.

Erik Sundström

Är kontaktman för revisionen av Hållfasthetsordlista, Korrosionsordlista och Skogsordlista. Svarar för artiklar i Kemisk Tidskrift. Handhar utvecklingen av system TERMDOK. Tar hand om frågor inom verkstadsteknik, kemi och metallurgi.

Göran Walter

Handlägger projekten Avfallsordlista, Kommunalteknisk ordlista, Ventilationsteknisk ordlista och Byggekonomiska termer. Svarar för artiklar i tidskriften Standard. Tar hand om frågor inom plan- och byggområdet, transportområdet och installationsområdet.

Björn Winberg

Handlägger ekonomifunktionen vid TNC, försäljningen av TNCs publikationer och frågor med anknytning till ekonomi och administration.

Kjell Åström

Handlägger revisionen av TNC 51 VA-teknisk ordlista, projekten Pumpteknisk ordlista, Hydraulteknisk ordlista och Elteknisk ordlista. Biträder också vid handläggningen av Avfallsordlista. Svarar på frågor som berör områdena elteknik, energiteknik, fysik, informatik och provning.

NY ORDLISTA

TNC 60 Träbyggnadsordlista

Som årets sista publikation i TNC-serien utkommer TNC 60 Träbyggnadsordlista. Arbetet med ordlistan har syftat till en revidering och komplettering av TNC 23 Träteknisk ordlista, som numera är slutsåld. Arbetet har dock i huvudsak inneburit en komplettering med termer inom det byggnadstekniska området. De termer i TNC 23 som inte tagits med kommer att beaktas i den pågående revisionen av TNC 43 Skogsordlista och i en planerad nyutgåva av TNC 16 Verkstadsteknisk ordlista.

Ordlistan har framtagits under ledning av en kommitté bestående av företrädare för Träforskningsinstitutet, Träinformation, Snickerfabrikernas Riksförbund, Byggnadsentreprenörföreningen och TNC under ordförandeskap av professor Bertil Thunell, Träforskningsinstitutet. Utredningsarbetet har bedrivits i nära samarbete med bl.a. Byggstandardiseringen och Träskyddskommittén. Värdefulla synpunkter har framkommit efter en omfattande remissutsändning till myndigheter, institutioner, organisationer och företag.

Ordlistan är systematiskt uppställd under ett tjugotal rubriker, såsom träbearbetning, virkesindelning, virkesavvikelser, träbaserade skivor, fästdon och lim, förband, tak, väggar, bjälklag, dörrar, fönster, skåp, formar, ställningar, träskydd.

Ordlistan innehåller 725 termer med definitioner. Översättningar till engelska, franska och tyska har framtagits i samarbete med Träinformation och dess lokalkontor i de olika länderna. Alfabetiska register finns till alla språken. Ett sjuttioal illustrationer har utnyttjats till att förtydliga och förenkla givna definitioner.

Utredningsarbetet har bedrivits med ekonomisk stöd från Byggforskningsrådet.

SAMMANDRAG AV TNC-ARTIKLAR 1975

TNC publicerar mer eller mindre regelbundet uppsatser och diskussionsinlägg i olika facktidningar. Här följer sammandrag av samtliga artiklar publicerade av TNC under 1975. Intresserade kan begära kopior av artiklar från TNC, tfn 08 - 84 04 90.

ELTEKNIK

1975:1, s.48 Säg inte audivideo

En utveckling mot friare bruk av ordet video kommenteras, utmynnande i ett definitionsförslag. Ordet videogram diskuteras som sammanfattande namn för videoband, videokassett och videoskiva.

KEMISK TIDSKRIFT

1975:4, s.56 Nyanserad syn på z

Ordet bensoe härleds historiskt. Skäl för och mot stavning med z av detta ord och dess många avledningar diskuteras. Internationella, nordiska och språkstatistiska argument förs fram.

1975:6, s.56 Fast, löst och flytande om struktur

Termer för ämnens konsistensegenskaper definieras med hänvisning till hållfasthetstekniska grundbegrepp men med särskilda kommentarer om kemins språkbruk.

1975:10, s.74 Kromatografins ord

Med utgångspunkt från ett finskt arbete inom kromatografisk terminologi diskuteras brytningen mellan inhemskt och internationellt ordmaterial. Kravet på klara definitioner framhävs som grunden för allt terminologiarbete.

STANDARD

1975:1, s.10 Terminologiska gränsdragningar (2)

Motiv ges för att i en strikt framställning skilja mellan orden terminologi och nomenklatur.

1972:2, s.10 Substansmängd

Problemet att finna ett av alla parter godtaget namn på den storhet av vilken enheten mol är ett fastställt jämförelsefall ventileras. Som förslag framförs ordet substansmängd med en definition som anknyter till svensk standard.

1975:3/4, s.18 TNC 55 = SMS 2800

TNCs nya Kärnenergiordlista presenteras.

1975:6, s.8 Plan- och byggtermer

TNCs satsning på terminologiarbete inom plan- och byggområdet presenteras mot bakgrund av den nya ordlistan TNC 58 Plan- och byggtermer 1975.

1975:7/8, s.11 Nordiskt terminologiskt samarbete

En redogörelse lämnas om avslutade och pågående samordnade nordiska ordlisteprojekt.

1975:9/10, s.6 Om mätning

Ett försök att utvidga betydelsen hos ordet mätning bemöts från praktiska och teoretiska utgångspunkter. Ett försök görs att skilja mellan mätning och uppmätning som bestämning respektive reproduktion av storhetsvärde.

TEKNISK TIDSKRIFT**1975:1/2, s.42 I väntan på Kärnenergiordlistan**

Förlederna atom- och kärn- och efterlederna -kraft och -energi behandlas.

MILJÖTEKNIK**1975:1, s.10 Vad skall det heta**

Nya och gamla termer inom avfallsområdet diskuteras.